

Handläggare
Johanna Löfvenius
Telefon: 0850824054

Till
Skärholmen stadsdelsnämnd
2022-01-27

Nyanländas etablering

- Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en skrivelse för beredning från nämnden. I skrivelsen ombeds förvaltningen att rapportera vilka etableringsinsatser som anordnas för nyanlända i stadsdelen, som rör både arbetsmarknad och bostadsmarknad. Förvaltningen ska även presentera statistik från tematräffarna i maj och juni och beskriva hur förvaltningen följer upp och analyserar etableringen av nyanlända inom stadsdelen, och hur delaktig målgruppen är i detta. Därtill ska förvaltningen ta fram en utvärdering av etableringsinsatser med ett barnrättsperspektiv kring hur aktiva nyanlända barn är i stadsdelens fritidsaktiviteter och idrottsföreningar.

Nyanländas etablering är ett prioriterat område för förvaltningen. Förvaltningen fokuserar särskilt på att nyanlända barnfamiljer ska komma vidare till en stadigvarande bostad och de vuxna in i arbete.

Bakgrund

Nämnden beslutade den 21 oktober 2021 att skicka en skrivelse från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ om etableringsinsatser för nyanlända i stadsdelsnämndsområdet, till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen lyfter Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ en oro över att arbetet med bostadsvägledning för nyanlända ej har kunnat genomföras som planerat utifrån vad de har läst i tertialrapport 2. De önskar att arbetet gentemot nyanlända prioriteras och att det sker en kontinuerlig uppföljning av arbetet. Uppföljningen föreslås ske genom statistik och genom att fråga hur målgruppen upplever stödet som erbjuds.

Vidare beskriver nämnda partier att det har uppmärksammats att nyanlända som bor inom SHIS känner oro och stress för sin bostadssituation.

Mot bakgrund av detta uppmanas förvaltningen att inkomma med

- en rapport av etableringsinsatser för nyanlända i stadsdelen, som rör både arbetsmarknad och bostadsmarknad,
- deltagandestatistik från tematräffarna i maj och juni samt hur inbjudan var utformad,
- en beskrivning av hur etableringen av nyanlända inom stadsdelen följs upp och analyseras och hur delaktig målgruppen är i detta,
- en utvärdering av etableringsinsatser med ett barnrättsperspektiv där det framgår hur aktiva nyanlända barn är i stadsdelens fritidsaktiviteter och idrottsföreningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nyanländas etablering är ett prioriterat område för förvaltningen.

Pandemin har dock under både 2020 och 2021 påverkat arbetet. Exempelvis har förvaltningens närvaro på vuxenutbildning söderort i Vårberg (SFI), där nyanlända tidigare har getts möjlighet till ”drop in-bostadsvägledning”, inte kunnat genomföras på samma sätt som före pandemin, eftersom undervisningen endast har skett digitalt. Det har inte heller, med anledning av pandemin, varit möjligt att erbjuda fysiska gruppträffar kring bostadsvägledning, som planerat. Förvaltningen har, mot bakgrund av detta, fått ställa om och komplettera det arbete som har varit möjligt att genomföra på plats med vägledning via digitala kanaler. Däremot har förvaltningen under hela året regelbundet kunnat genomföra individuella bostadsvägledningssamtal på plats genom bokade tider. Vidare har förvaltningen inom arbetet med bostadsvägledning under hela pandemin haft digitala samverkansmöten varannan vecka med SHIS, jobbcoacher på arbetsmarknadsförvaltningen och förvaltningens bo-team.

Allt eftersom restriktionerna har släppts, har förvaltningen kunnat återgå till ett mer utåtriktat uppsökande arbete. Under hösten 2021 har förvaltningens medborgarvärdar ”knackat dörr” hos nyanlända och besökt vuxenutbildning söderort (SFI) för att erbjuda vägledning på plats samt för att marknadsföra förvaltningens evenemang som riktar sig till både nyanlända och allmänheten, som exempelvis ”Lär känna din granne”, ”Fika för kvinnor”, hälsodagar

i Bredäng och Vårberg samt till tematräffar för nyanlända där det finns möjlighet till fördjupad vägledning.

Tematräffar för nyanlända

Under våren 2021 anordnade förvaltningen två tematräffar för nyanlända, med riktade inbjudningar. Med anledning av de restriktioner som förelåg under våren, gjorde förvaltningen bedömningen att det inte var möjligt att, som tidigare, bjuda in samtliga nyanlända hushåll i stadsdelsnämndsområdet. Inbjudningarna gick därför istället ut till de nyanlända som ansågs ha störst behov av vägledning inom den specifika frågan. Bedömningen av vilka nyanlända som hade störst behov gjordes i dialog med SHIS bovärdar, som har tät kontakt med hushållen.

Under hösten 2021 har samtliga nyanlända i stadsdelsnämndsområdet återigen bjudits in till tematräffarna. Inbjudningarna¹ har gått ut genom brevutskick till samtliga nyanlända hushåll i stadsdelsförvaltningen och har därutöver marknadsförts genom medborgarvärdarnas uppsökande arbete och genom SHIS bovärdar. Förvaltningens samarbete med SHIS bovärdar är värdefullt då de både marknadsför och påminner de boende när tiden för tematräffen närmar sig. I tabellen nedan finns deltagarstatistik för de aktiviteter som riktat sig specifikt till nyanlända under våren och hösten 2021.

Aktivitet	Datum	Antal deltagare
Temakväll	28 april	5 st
Temakväll	2 juni	4 st
Temakväll	20 oktober	21 st
Temakväll	16 november	11 st
Hälsodag Vårberg	21 augusti	15 (4 vuxna, 11 barn)
Hälsodag Bredäng	28 augusti	55 (25 vuxna, 30 barn) ²

Inbjudningarna till höstens temakvällar, har översatts till arabiska, tigrinja, och dari.

Uppföljning av arbetet med etablering av nyanlända

Arbetet med etablering av nyanlända följs upp systematiskt och dokumenteras varannan vecka inom enheten medborgarservice, som har det övergripande ansvaret. Vid dessa möten har exempelvis hälsodagarna utvärderats. Utvärderingen konstaterar bland annat att det var stor skillnad på antalet deltagare i Vårberg och Bredäng. En förklaring till detta bedöms vara deltagandet av SHIS bovärd och

¹ I bilaga 2 visas exempel på inbjudan till temakvällar kan se ut

² Totalt bor., enligt arbetsmarknadsförvaltningens statistikunderlag, i dagsläget cirka 300 personer som räknas som nyanlända i Skärholmens stadsdelsnämndsområde

civilsamhällets medverkan i Bredäng, då dessa aktörer har en väl etablerad kontakt med de boende där. I Vårberg medverkade varken bovärd eller civilsamhället, vilket blivit en lärdom inför kommande dylika evenemang.

Vid samtal med nyanlända under hälsodagarna visade flera deltagare för att förvaltningen anordnade aktiviteter för barn och unga. Många nyanlända familjer bor trångt och barnen har inte alltid utrymme för lek i hemmet. Genom dialog med nyanlända under de pågående aktiviteterna lyssnar förvaltningen in nyanländas åsikter och önskemål. Det kan exempelvis handla om vilka tider och dagar som är bäst lämpade att ordna riktade aktiviteter på eller om de önskar att förvaltningen fokuserar på ett specifikt tema.

Nyanlända familjer, barn och fritidsaktiviteter

Förvaltningen prioriterar arbetet gentemot nyanlända barn och barnfamiljer. Majoriteten av de nyanlända som bor inom SHIS anvisningsboenden i stadsdelsnämndsområdet är barnfamiljer och förvaltningen prioriterar bostadsvägledning till denna målgrupp och till personer med funktionsnedsättning. När förvaltningen anordnar temakvällar har utgångspunkten alltid varit att särskilt möjliggöra för barnfamiljer att delta, exempelvis genom att det finns leksaker för de minsta barnen så deras föräldrar kan fokusera på informationen som ges. Därutöver arbetar förvaltningens konsumentvägledare samt budget- och skuldrådgivare med att utveckla sitt utåtriktade arbete och ge riktade informationsinsatser till skola, fritidsverksamhet och vuxenutbildning, för att förebygga nyanlända och barnfamiljers skuldsättning.

Det finns i dagsläget ingen tillgänglig statistik över hur aktiva nyanlända barn är i fritidsaktiviteter och idrottsföreningar i stadsdelsnämndsområdet. Forskningsgruppen Ung livsstil, som studerar idrott, kultur, fritid och hälsa bland barn och ungdomar, har dock tagit fram två rapporter³ om fritidsaktiviteter och medverkan i idrottsföreningar. I dessa framkommer att intresset bland ungdomar med utländsk bakgrund i Skärholmen för olika typer av öppna fritidsaktiviteter, exempelvis fritidsgård, bibliotek och kulturskola, är högt. Av rapporterna framgår även att ungdomar med utländsk bakgrund över lag har svårare att komma in i idrottsföreningar samt att det är högre sannolikhet att de lämnar en idrottsförening de blivit aktiva inom, än för ungdomar med svensk bakgrund. Mot bakgrund av detta kommer förvaltningens öppna fritidsverksamheter under

³ Vilka organiserade fritidsaktiviteter vill barn/ungdomar utöva på sin fritid? Sida 28-29, samt "Vilka slutar i en idrottsförening men är kvar i en annan och vilka lämnar helt idrottsförening?" Ung livsstil, sida 24.

2022 att arbeta uppsökande gentemot boenden för nyanlända för att på plats erbjuda aktiviteter och etablera relationer.

Jämställdhetsanalys

I stadens hållbarhetsrapport 2021 framgår att nyanlända och utomeuropeiskt födda kvinnor har svårare att etablera sig varaktigt på arbetsmarknaden, jämfört med män⁴. Inom förvaltningens arbete med bostadsvägledning är det även påtagligt att det tar längre tid för kvinnor, specifikt ensamstående kvinnor med barn, att få stadigvarande bostad. Mot bakgrund av detta arbetar förvaltningen med ett antal insatser som riktar sig särskilt till kvinnor. Medborgarvärdarna ordnar till exempel återkommande särskilda träffar för kvinnor, där många nyanlända kvinnor deltar.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Sara Heppling Trygg
Ansvarig

Bilagor

1. Bilaga 1 – Skrivelse
2. Bilaga 2 – Inbjudan temakväll juni

⁴ Hållbarhetsrapport 2021, sida 24

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2022-01-02
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2021-12-30